

Videti je bilo, da ga stiska neka huda srčna žalost. Njegova žena in otroci so jako pobožno živeli in ko se je očetu shujšalo, so takoj poslali po mašnika. Ta se je bil ravno povrnil od divjakov, katere je bil šel obiskat. Čeravno ves truden, gré vendar precej k bolniku, h kateremu je bil klican. Družina se zelo razveseli došlega mašnika, ker upa, da bode bolnega in žalostnega očeta utolažil. — Bolnik se spové; a tudi zdaj zamolči greh, katerega je bil storil še pred prvim sv. obhajilom in se ga ni še nikdar spovedal. Potem gre mašnik v cerkev po sveto rešnje Telo. Toda, kakor hitro zagleda bolnik presv. rešnje Telo, zakliče s presunljivim glasom: »Tu kaj je moj Sodnik!« Mašnik ga skuša potolažiti, a bolnik le dalje vpije: »Grešil sem, kri Pravičnega sem izdal! Moje prvo obhajilo je bilo ne vredno!« Potem si obraz pokrije z rokama, začne se zelo tresti in se zarije pod odejo. Žena prihiti joka-joča k njemu, duhoven mu hoče prigovarjati; a mož je bil že — mrtev! Kako grozovita smrt!

Šola rajske nedolžnosti.

Varuj se hudega!

Delaj dobro!

Po vseh dobrih šolah so se letos prav veliko pogovarjali o sv. Alojziju; to pa zato, ker je letos, 21. junija, minulo ravno tri sto let, kar je ta angeljski mladenič zapustil našo solzno dolino in se veselo preselil v rajsko domovino. Ako so pa že po navadnih šolah toliko slavili sv. Alojzija, toliko lepega o njem se učili, pa tudi toliko dobrega v njegovo čast storili; bi pač ne bilo lepo, ko bi naša šola — »šola rajske nedolžnosti« zaostala za drugimi. Sv. Alojzija moramo

prištevati najboljšim učencem »rajske šole«, kajti vestno in natanko je ves čas svojega življenja spolnoval oboje, kar zahteva naša šola: na vso moč se je varoval in ogibal hudega in kar gorel je za dobra dela; ravnilo njegovih del je bilo: Kaj mi pomaga to za večnost? Nič se ni zmenil za take reči, katere mu niso obetale nobenega dobička za nebesa; nihče ga ne bi bil

*St. Luigi Gonzaga della
Compagnia di Gesù.*

mogel pripraviti, da bi bil celo kaj tacega storil, kar bi mu bilo škodljivo za večnost; kar pa je spoznal, da mu koristi za dušno zveličanje, tega se je oprijel in hrabro dovršil, če mu je bilo treba ob tem še toliko trpeti. Da, v šoli rajske nedolžnosti je on »prvak« in zato ga je sv. cerkev postavila za prvega »izglednika« ali »vzor- nika« vseh šol vesoljnega sveta. In zakaj je sv. cerkev

to storila? Zato, ker je bil izvrsten v vseh zadevah. Ko bi tukaj hotel in mogel natančen biti, bi vam moral zdaj le razkazati na vse strani njegovo izvrstnost; a ker mi je tako kratek čas odločen in sem že v posebni knjižici*) splošno opisal njegovo pot proti nebesom, ozi-
rati se hočem samo na ono njegovo največjo vrliro zaradi katere ga sv. cerkev še prav posebno slavi — na njegovo deviško nedolžnost. Pozor torej! Na vrsto pride:

9. Najlepša čednost.

Danes bi pa res rad imel angeljsko zgovornost, da bi vam mogel tako prikupno opisati sveto čistost, da bi se vaše srce vnelo zanjo in zanjo gorelo večno življenje, in da bi vam mogel obuditi tak stud do nasprotnne pregrehe — grde nečistosti, da bi se nobeden izmed vas nikdar ne zapletel vanjo. Kaj bi hotel dati, ko bi mogel danes svojo šolo spremeniti v Sinajsko goro, jo obdati še enkrat s črnimi oblaki, iz katerih bi se utrinjali žareči bliski in bi odmeval pretresljivo bučeč grom, da bi vam šlo skoz mozeg in kosti ter bi mogel poklicati potem samega Boga iz nebes, da bi vam še enkrat zatrdil še to zapoved božjo in sicer tako pretresljivo in tako oblastno, da bi se tega božjega glasa potem ves čas spominjali po dnevi in po noči, v družini in v samotnem kraju, da bi vas pek-
lenska kača nikdar z nikakoršnimi obljubami in slepili ne mogla izvabiti z rajske poti svete čistosti v satanske brloge grde nečistosti!

Zakaj pa tako zelo hvalim sv. čistost? — Zato, ker je izmed vsega družega na zemlji res najbolj hvale vredna in so jo zato od nekdanj močno čislali in slavili vsi dobri; ako vam jo tudi jaz nad vse priporočam, s tem le druge posnemam in spolnim voljo božjo, ker tudi Bogu je nad vse všeč ta čednost.

Kako zelo je Bogu všeč sveta čistost, nam je mnogo-
vrstno razodel v sv. pismu. Bog, kateri prebiva v blešču

*) »Podobica svetega Alojzija ali njegova pot v nebesa.«
Ako še nimaš te mične knjižice z dvema slikama, naroči jo. Stane
le 5 kr.

neskončne časti in slave, v svetlobi vseh rajskih lepotij, se ozre na našo ubogo zemljo, solzno puščavo in glej! njegovo božje oko, ki je — če smem tako reči — vajeno nedopovedljive krasote nebeške, se vzraduje, kjerkoli zagleda mladeniča ali deklico v neomadežani čistosti in nedolžnosti — veselo vsklikne: *O kako lep je čist rod v svetlobi svoje čednosti; zakaj njegov spomin je večn, ker je poznan pri Bogu in pri ljudeh!* Bog sam pravi, da je prijatelj onim, kateri so čistega srca: *Kdor ljubi čistost srca, bo kralja imel prijatelja.* In kolika sreča je to, Boga imeti za prijatelja, si sam lahko preračuniš. In kako zelo čisla takega prijatelja, zopet nam razodene, ko naravnost izreče sodbo: *da vse, kar se ceni in tehta, se ne dá primerjati čisti in zdržljivi duši!* Pa še več; čujte in strmite, nedolžne duše! Celo navdušeno častita vam — blagruje vas Najvikši, ko govori po psalmistu: *Blagor nedolžnim na potu, ki hodijo po Gospodovi postavi!*

Tudi Jezus Kristus je tako navdušeno govoril o sveti čistosti rekoč: *Blagor jim, kateri so čistega srca, ker Boga bodo gledali!* Da, Boga bodo gledali — spoznali in se v posebni sreči radovali že tu na zemlji, a tudi tam je napravil nedolžnim posebna nebesa, ker zagotavlja, da bodo najbližje Jagnjetu in bodo pevali pesem, katere drugi nebeščani ne bodo znali. — Pa ne le z besedo, marveč tudi z dejanji je pokazal, kako zelo mu je pri srcu ljuba nedolžnost. Spolnilo se je, kar je bilo o njem že v stari zavezi rečeno: *da najrajše biva med lilijami!* Da, med lilijami čiste nedolžnosti je bil vse ure zemeljskega življenja: mladostna leta je preživel poleg svoje deviške Matere Marije in deviškega rednika sv. Jožefa. Ko je pričel očitno delovanje, šel je najprej v puščavo k nedolžnemu Janezu Krstniku in potem je najrajše blizo sebe imel deviškega aposteljna Janeza, in kako ljubeznjivo je k sebi vabil nedolžne otročiče in še na križu se njegovo umirajoče oko milo ozira na presveto Mater in ljubljenca Janeza!

In kar je Jezus tako zelo ljubil, čislala je tudi njegova presveta Mati. Ne bom opisoval, kako se je sama vedno lesketala v nebeškem blišču brezmadežne čistosti, marveč le to naj posebej zatrdim, da je Marija sicer mati vsem ljudem, a posebej je še mati čistih duš,

ker Jezus nam jo je v svoji oporoki za Mater izročil po nedolžnem Janezu, ne pa po spokorniku Petru.

Angelji so tudi posebni prijatelji čistih duš, ker so jim tako podobne, da se večkrat imenujejo bratci in sestrice angeljev Božjih, ali pa še celo kar naravnost: angelji v človeški podobi. Zgodovina stare in nove zaveze nam to dovolj dokazuje, kako so jim angelji tudi dejanjsko pokazali to posebno prijateljstvo.

Kolikor je svetnikov in svetnic v nebesih, toliko je tudi slaviteljev in zagovornikov svete čistosti in nedolžnosti; kajti svetniki so le dvojne vrste: nedolžni in spokorniki. Nedolžni so navdušeni za sv. čistost, ker jim je pridobila toliko radost, katero tudi nam vsem neizrečeno želijo; spokorniki pa zato gorijo zanjo, ker jim je znano, kako grozovito je grenka nasprotna pot, zaradi katere so prelili toliko solz in delali tako ostro pokoro!

In vsi pаметni ljudje na zemlji ne moreo drugače nego hvaliti in čislati sveto čistost, pa bridko objokovati njeno zgubo. Srečne se štejejo duhovniki, ako službujejo v takih duhovnijah, kjer cvetè ta prelepa čednost; veseli so stariši in gospodarji, učitelji in vzgojitelji, ako opazujejo, da se v njihovi družini in šoli še lepo razcvita prekrasna lilija svete čistosti. Modroslovci učijo, da nihče ne more tako srečno in veselo na svetu živeti, kakor oni preblaži, kateri zvesto spolnujejo šesto zapoved božjo; tudi zdravniki trdijo po svojih skušnjah, da nobena reč tako zdravja ne vzdržuje in utrjuje, kakor ta angeljska čednost . . .

Slednjič moram še to pristaviti, da celo smrt je mila tem odbranim ljubljencem nebes in zemlje. Kakor je tudi smrt strašna za vse človeštvo, vendar nam zgodovina cerkvena priča, da tudi ta blede žena s koso, pred katero vse trepeče, čistim in nedolžnim ni strahovita, marveč premnogokrat celo zaželena in težko pričakovana.

Prepričani ste zdaj, kaj ne, da lepšega in boljšega, dražjega in imenitnejšega ne morete imeti ne na zemlji ne v nebesih, kakor je čisto in nedolžno srce; oj skrbite,

da bo vaše srce — to srečno srce! Bodite čuječi — vedno in povsod čuječi, ker od vseh strani prežijo roparji in tatovi, da bi vam odvzeli ta vaš neprecenljivi zaklad. Ogibajte se nevarnosti, pred katerimi vas tolikrat svarijo vaši dušni učenci; pridno pa rabite pomočke, katere vam tolikrat svetujejo in priporočajo za ohranjenje sv. čistosti! Zlasti pa napolnajte s svetimi mislimi in željami glavo in srce, da nečiste niti prostora ne bodo imele. Strah božji naj vas prešinja vsikdar in povsod, da ste junaško pripravljeni raje zgubiti življenje, kakor nedolžnost!

Sveti Alojzij

nam je v trojnem oziru bliščeč izgled svete čistosti. 1. Kaže nam, kako lepa je sv. čistost; dokler bo sv. cerkev stala, t. j. do sodnega dne bode slovelo ime sv. Alojzija po vseh pokrajinah širnega sveta, v nebesih pa bode med najsrečnišimi vekomaj vžival izredne blagre in sladkosti. — 2. Uči nas, v čem se razodeva ta angeljska čednost, namreč: a) v mislih in željah, ki so bile vedno čiste kakor limbarjev cvet, ker sprejel je od Boga izredno milost, da niti skušnjav ni imel nečistih; b) v besedah, ker milo je obžaloval vse življenje kot največjo nesrečo, da je bil kot majhno dete spregovoril nekaj nečednih besedi, pa le zato, ker se ni razumel njih zlobnosti; pozneje pa ni nikdar prišla le količkaj nespodobna beseda iz njegovih angeljsko čistih ust, in ostro je posvaril vsacega, kateri bi se bil drznil v njegovi pričujočnosti spregovoriti kako nečisto besedo; c) v dejanju, ki je bilo vedno le v spodbudo vsem, kateri so ga poznali. Ob neki igri se mu je naložilo, naj bi na steni poljubil senco neke soigrajoče deklice, a sv. Alojzij se vstraši, zbeži in nikdar več ga ni bilo mogoče pripraviti k taki igri. — 3. Prepriča nas, koliko si je treba prizadevati za sv. čistost, katero je toliko ljubil, da je bil pripravljen vse dati zanjo. Živel je v velikih nevarnostih: po raznih grajščinah, kjer je bilo mnogo nevarnih razvad, zapeljivih veselie; mehkužnih gostij itd. — torej za greh premnogo priložnosti; občevati mu je bilo z raznovrstnimi ljudmi